

Resmi ve Özel Kurum, Kuruluş ve Üniversitelerin DİE'ye Bakışı

Sevil UYGUR* Sühendan EKNİ* Serap AYHAN* Serap DOBAK*

ÖZET

Bir ülkenin hedefleri çerçevesinde kalkınabilmesinin temel felsefesi kıt kaynakların optimal kullanımudur. Bunun yolu da bilimsel temellere güvenilir bir biçimde oturtulmuş planlamadan geçer. İleriye yönelik olarak hazırlanan bu planların başarısı; yanlışma düzeyi düşük olan tahminlerin bilimsel modellere dayalı olarak kurulabilmesine bağlı olup, bu tahminlerin tutarlı ve güvenilir olmasının tek ölçütü ise çalışmada kullanılan verilerin sağlıklı olmasıdır. DİE karar alıcılara, araştırmacılara ve çok geniş bir kullanıcı kesimine, her alanda bilimsel temellere dayanan yöntemler kullanarak verileri derleyen, değerlendiren ve en kapsamlı biçimde sunan bir kurumdur. Bu bağlamda resmi ve özel kurum, kuruluş ve üniversitelerin DİE hakkında görüş ve beklentilerini ölçmek amacı ile 2001 yılında bir anket uygulaması gerçekleştirilmiştir. Çalışmamızda ülke genelinde resmi ve özel kurum, kuruluş ve üniversitelerin DİE hakkındaki görüş ve beklentileri ortaya konulmuştur. Özellikle kurumdan beklentilerin yanı sıra, DİE hakkındaki görüşlerin resmi, özel kurum, kuruluş ve üniversite düzeyinde nasıl bir değişim gösterdiği, hangi alanlarda belirli bir yığılımın olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilgiye erişim, yöntem, tasarım, metodoloji, hedef kitle, analiz birimi, meslek, faaliyetlerden beklenti.

1. GİRİŞ

DİE elde edilen istatistik veriler ışığında toplumu sosyal, kültürel, ekonomik, sağlık, eğitim, demografi vb konularda yönlendirecek bilgi birikimine sahip bir kurumdur. Bilgi derleme ve iletişimin oldukça önemli bir yere geldiği günümüzde, DİE verileri derleyen, işleyen ve değerlendiren, ilgili kurum, kuruluşlara nitelikli ve resmi bilgiler sağlayan yegane kurumdur.

Globalleşen dünyada her alanda gereksinim duyulan bilgilerin insanlara en kısa sürede ulaşımı çok büyük önem arz etmektedir. Globalleşen dünya dengeleri göz önüne alındığında bilgi günümüzün en değerli olgusu olup, ülkemizin sürüp giden bu güç dengeleri rekabetinde kendi yerini bulabilmesi ve koruyabilmesi için kendine ait bilgileri analiz edip, işleyerek ortaya koyması boyutunda DİE özel bir öneme sahiptir.

Üretilen veri ve bilginin ulusal ihtiyaç ve koşullara uygunluğu, DİE'nin kullanıcı beklentilerini bilerek, bu alanda kendini yenilemesi ile mümkün olabilmektedir.

* Devlet İstatistik Enstitüsü, Necatibey Cad., No: 114, 06100 ANKARA

Üretilen her alandaki verilerin ulusal koşullara uygunluğunun yanında uluslararası standart ve metodolojilere de uyumlu olması temel hedeflerdendir. Bu amaçla 2001 yılında DİE'nin kuruluşunun 75. yılı münasebeti ile çıkarılan "75. Yılında DİE" isimli yayın için resmi ve özel kurum, kuruluş ve üniversitelerin DİE hakkındaki görüş ve beklentilerini tespit etmek üzere bir anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda ülke genelinde 760 birime "Resmi ve Özel Kurum, Kuruluş ve Üniversitelerin DİE Hakkındaki Görüş ve Beklentilerini Ölçüm Anketi" posta yolu ile gönderilmiş ve formların büyük bir hassasiyet ile doldurulması istenmiştir. Hazırlanan anket formunun tamamı açık uçlu olarak tasarlanmış olup, gelen formlar daha sonra dikkatli bir biçimde değerlendirilerek, kodlanmıştır ve bu çalışmada kodlu yapı esas alınmıştır.

Resmi ve özel kurum, kuruluş ve üniversitelerin DİE hakkındaki görüş ve beklentilerini belirlemek amacı ile gönderilen 760 formdan 316'sı geri gönderilmiştir. Anket formlarının geri dönüş oranı toplamda %42 olup, resmi kurum ve kuruluşlarda geri dönüş oranı %33.2, özel kurum ve kuruluşlar için bu oran %27.5 ve üniversiteler içinde %39.3 olarak gerçekleşmiştir.

Çalışmada özellikle anket formunda yer alan sorulara gelen görüş, öneri ve beklentiler resmi ve özel kurum, kuruluş ve üniversiteler olarak üç kategoride ele alınmıştır. Anket formunda yer alan sorulara ilişkin gelen yanıtlar arasında kurum bazındaki varyasyonu irdelenecektir.

Çalışmanın sonuç bölümünde ise gelen formlardan DİE hakkında genel görüşler, öneriler, beklentiler konusunda çarpıcı olan ve kurumun ileriye yönelik hedeflerini gerçekleştirmesinde kritik olduğu düşünülen konulara dikkat çekici biçimde yer verilecektir.

2. KULLANILAN VERİ KAYNAĞI

DİE'nin kuruluşunun 75. yılı dolayısı ile çıkarılan ve geniş bir kullanıcı kitlesinin hizmetine sunulan "75. Yılında DİE" isimli yayının "Kamuoyunun DİE Hakkında Görüş ve Beklentileri" bölümünün "Resmi ve Özel Kurum, Kuruluş ve Üniversitelerin Kurum hakkındaki Görüş ve Beklentileri" alt bölümü için ülke genelinde bir anket çalışması posta yolu ile gerçekleştirilmiştir.

Resmi ve özel kurum, kuruluş ve üniversitelere Enstitüde var olan adres çerçevesi özellikle işyeri esaslı çalışmalar için kullanılmakta olan adres kaynağı esas alınarak; ülke genelinde toplam 760 adrese hazırlanan anket formu posta yolu ile gönderilmiş ve formlardan 316'sının geri dönüşü gerçekleşmiştir. Genel olarak anket formlarının geri dönüş oranı %42'dir.

Anket formu özellikle kurumun ulusal bilgi ihtiyacını belirleme ve bunları uluslararası standartlar ve ülke koşullarına göre modife ederek en kısa sürede güncel, kapsamlı, güvenilir biçimde kullanıcıların hizmetine sunma hedeflerini gerçekleştirmede yol gösterici ve ilerisi için kurumun hizmet politikasını oluşturmada önemli ipuçları ve yönlendiricilik işlevi göreceğinden, olabildiğince geniş boyutta görüş, tavsiye, öneri ve beklentileri tespit edebilmek üzere sorular açık uçlu olarak tasarlanmıştır.

Anket formunda toplam 7 adet soru yer almakta olup, ilgili birimi tanımlayıcı ve formu dolduran kişinin görev (yaptığı iş) bilgileri alındıktan sonra,

Soru 1 : DİE hakkında genel görüşler,

Soru 2: DİE'ye tavsiye ve öneriler,

Soru 3: DİE tarafından yürütülen faaliyetler kapsamında beklentiler,

Soru 4: DİE tarafından üretilen bilgiye erişim konusunda beklentiler,

Soru 5.1: DİE tarafından yapılan çalışmalara yönelik yöntem ile ilgili beklentiler,

Soru 5.2: DİE tarafından yapılan çalışmalara yönelik tasarım ile ilgili beklentiler,

Soru 5.3: DİE tarafından yapılan çalışmalara yönelik metodoloji ile ilgili beklentiler,

soruları ile ilgili yanıtlar açık uçlu olarak alınmıştır.

Özellikle bu sorulara çok geniş bir perspektifte yanıt gelmiştir. Gelen formların tümü tek tek gözden geçirilerek ve çok ayrıntılı biçimde incelenerek, her soru için alternatif kodlar geliştirilmiştir. Bu bağlamda aşağıdaki Tablo 1'de verildiği gibi kod aralığında kodlar geliştirilmiş ve her soru için birden fazla seçenek kodlanabilmiş, ayrıca her soru seçeneğinde cevapsız ve diğer alternatifleri de yer almıştır.

Tablo 1. Soru Detayında Açılan Kod Aralıkları

Sorular	Kod Aralığı	Diğer Kodu	Cevapsız Kodu
Soru 1	1-14	15	16
Soru 2	1-31	32	33
Soru 3	1-13	14	15
Soru 4	1-12	13	14
Soru 5.1	1-20	21	22
Soru 5.2	1-20	21	22
Soru 5.3	1-20	21	22

Anket formlarının tümüne soru ayırımında verilen bu kodlar esas alınarak, kod verilmesi çalışması gerçekleştirilmiştir. (Soru ayırımında verilen kodlar için, Bakınız Ek.1)

3. ELDE EDİLEN BULGU ve DEĞERLER

Anket formunda her bir soru için açık uçlu yanıtlara yönelik olarak geliştirilen kodlama listesi esas alınarak, kod verilmiş ve soru ayırımında verilen kodlara göre frekans değerleri elde edilmiş ve bunlar yorumlanmaya çalışılmıştır. Eldeki 316 anket formu resmi kurum, kuruluş; özel kurum kuruluş ve üniversiteler olmak üzere üç alt gruba ayrılmış ve yorumlar bu üç alt grup detayında irdelenmiştir. 760 formdan geri

dönen 316 anket formunun 109'u %34 oranı ile resmi kurum, kuruluş; 60'ı %19 oranı ile özel kurum, kuruluş ve 147'si %46 oranı ile üniversitelere aittir.

Her bir soru için açık uçlu yanıtlar alındığından daha öncede vurgulandığı gibi bir soruya birden fazla kod verilmiştir.

AŞAĞIDA HER BİR SORU İÇİN VERİLEN YORUMLAR TOPLAM GÖZLEM SAYISI OLAN 316 RAKAMI ESAS ALINARAK VERİLMİŞTİR. HER BİR HÜCREDE ORAN HESABI İÇİN BAKINIZ, EK.2

3.1.A Kurumlara Göre Die Hakkında Genel Görüşler

3.1.A.1 Sıklık Oranları

Resmi kurum, kuruluşlardan soru 1'i yanıtsız bırakanların oranı %5 iken, bu soruya yanıt verenlerin %39'u "*DİE sosyal, ekonomik, kültürel, sağlık, eğitim vb alanlarda bilimsel yöntemlerle veriler derleyerek topluma yol gösteren bir kurumdur*" görüşüne sahiptir. Yine resmi kurum ve kuruluşların %25'i "*DİE veriler derleyen, işleyen ve değerlendiren resmi bilgiler sağlayan yegane kurumdur*" olduğu görüşündedir. Yine aynı alt grup için "*DİE ülkemizin bilgi ihtiyacını karşılayan çağdaş, atılımcı bir yapı içinde olan ulusal bir kuruluş*" olduğu görüşünde olanların oranı ise %19'dur.

Özel kurum kuruluşlarda soru 1'in cevaplanmama oranı %2 olup, bu soruya yanıt verenlerin % 28'i "*DİE ülkemizin bilgi ihtiyacını karşılayan çağdaş, atılımcı bir yapı içinde olan ulusal bir kuruluş*" olduğu görüşündedir. Aynı alt grubun %22'si ise "*DİE veriler derleyen, işleyen ve değerlendiren resmi bilgiler sağlayan yegane kurum*" olduğu görüşündedir.

Üniversitelerde soru 1'in cevaplanmama oranı %2 olup, bu grubun %35'i "*DİE'nin sosyal, ekonomik, kültürel, sağlık, eğitim vb alanlarda bilimsel yöntemlerle veriler derleyerek topluma yol gösteren bir kurumdur*" görüşüne sahiptir. %22'si ise "*DİE ülkemizin bilgi ihtiyacını karşılayan çağdaş, atılımcı bir yapı içinde olan ulusal bir kuruluş*" olduğu görüşünde; %17'si "*DİE veriler derleyen, işleyen ve değerlendiren resmi bilgiler sağlayan yegane kurum*" olduğu görüşündedir.

Soru 1 için en fazla yığılımın görüldüğü "*DİE ülkemizin bilgi ihtiyacını karşılayan çağdaş, atılımcı bir yapı içinde olan ulusal bir kuruluş*" olduğu görüşünü paylaşanların anket formunu gönderen kurumların ağırlığı paralelinde %41'i resmi kurum kuruluş, %48'i üniversite ve %11'i özel kurum ve kuruluşlardan gelmektedir.

3.1.A.2 Fark Kontrolleri

Soru 1 için açılan 16 koda yönelik sıklıklar itibarı ile resmi ve özel kurum kuruluş ve üniversiteler arasında fark olup olmadığı ya da başka bir ifade ile grupların bağımsız olup olmadığına yönelik olarak yapılan ki-kare analizlerinde gözlem bazında her soruya birden fazla kod verildiğinden, yanıtlar içinde en önemli olan TEK SEÇENEK esas alınmıştır. Yapılan bu ki-kare analizi sonucuna göre Soru 1 için fark olduğu sonucuna varılmaktadır. (0.05 yanılma düzeyinde bu sonuç geçerlidir) Ancak

yapılan ki-kare analizinde bazı kodlar için gözlemlenen frekanslar 5'in altında olduğu için (SPSS 10.0 versiyonunda yapılan analizlerde bu testin yerine likelihood ratio kullanımı önerildiği için) likelihood ratio ölçütüne göre de (0.05 yanılma düzeyinde) fark olduğu sonucuna varılmaktadır.

3.1.B Kurumlara Göre Die'ye Tavsiye Ve Öneriler

3.1.B.1 Sıklık Oranları

Resmi kurum kuruluştan soru 2'yi yanıtsız bırakanların oranı %2 iken, bu soruya yanıt verenlerin %8'i "*DİE'nin teknolojiyi yakından takip ederek, kullanması*" gerektiği, %7'si "*Demografi, sağlık, sosyal, ekonomik konularda ortak projeler yürütmesi*" ve yine %7'si "*Bilgi paylaşımında ulusal ve uluslararası kuruluşlar ile işbirliği içinde olması gerektiği*" görüşündedirler.

Özel kurum kuruluşlar soru 2'yi %3 oranında cevapsız bırakırken, %4'ü "*Tüm sektörlerin verileri güvenilir biçimde elde etmesinde DİE'nin koordinatör işlevi görmesi gerektiği*" görüşündedir. Üniversitelerde ise soru 2'nin cevapsız bırakılma oranı %4 olup, %11'i "*DİE'nin makro ve mikro boyutlu serilerin kapsamını genişleterek geçmiş yıllar ile birlikte bir bütün olarak web sitesinde sunması*" görüşündedir.

Soru 2 için açılan kodlardan en fazla yığılımın görüldüğü "*DİE'nin makro ve mikro boyutlu serilerin kapsamını genişleterek geçmiş yıllar ile birlikte bir bütün olarak web sitesinde sunması gerektiği*" görüşünü paylaşılanların yine anket formunu gönderen kurumların ağırlığına paralel olarak %31'i resmi kurum, kuruluş; %9'u özel kurum, kuruluş ve %60'ı üniversiteler tarafından paylaşılmaktadır.

3.1.B.2 Fark Kontrolleri

Soru 2 için açılan 33 koda yönelik sıklıklar itibarı ile resmi ve özel kurum kuruluş ve üniversiteler arasında fark olup olmadığı ya da başka bir ifade ile grupların bağımsız olup olmadığına yönelik olarak yapılan ki-kare analizlerinde soru 2 için kurumlar arasında fark olmadığı sonucuna varılmaktadır. Yine likelihood ratio ölçütüne göre de fark olmadığı sonucuna varılmaktadır.

3.1.C DİE Tarafından Yürütülen Faaliyetlerden Beklentiler

3.1.C.1 Sıklık Oranları

Resmi kurum kuruluşlardan soru 3'ü yanıtsız bırakanların oranı %1 iken, bu soruya yanıt verenlerin %13'ü "*Detaylı bilgi-veri, güvenilir bilgi-veri, yeni bilgi-veri ve bilgiye kolay ve ucuz erişim hedeflenmesi*" gerektiği; %10'u "*Bilgi ve verilerin elde edilme ve değerlendirme kapasitesi artırılarak, etkin bir kontrol sisteminin oluşturulması gerektiği*" görüşündedir.

Özel kurum ve kuruluşlardan soru 3'ü cevapsız bırakanların oranı %2 olup, bu soruya yanıt verenlerin ise %6'sı "*Detaylı bilgi-veri, güvenilir bilgi-veri, yeni bilgi-veri ve bilgiye kolay ve ucuz erişim hedeflenmesi*" ve %4'ü de "*DİE iller düzeyinde*

veritabanı oluşturmali, verilerde içerik, metodoloji konusunda süreklilik sağlamalıdır” görüşlerini paylaşmaktadır.

Üniversitelerde soru 3’ün cevaplanmama oranı %4 olup, soruya yanıt verenlerin %17’si “*Detaylı bilgi-veri, güvenilir bilgi-veri, yeni bilgi-veri ve bilgiye kolay ve ucuz erişim hedeflenmesi*” gerektiği; %9’u “*Bilgi ve verilerin elde edilme ve değerlendirme kapasitesi artırılarak, etkin bir kontrol sisteminin oluşturulması gerektiği*” görüşündedir. Oranlardan görüldüğü üzere resmi kurum ve kuruluşlar ile üniversiteler DİE tarafından yürütülen faaliyetlerden beklentiler konusunda aynı görüşleri farklı oranlara sahip olmak koşulu ile paylaşmaktadır.

Soru 3 için açılan kodlardan en fazla yığılımın görüldüğü “*Detaylı bilgi-veri, güvenilir bilgi-veri, yeni bilgi-veri ve bilgiye kolay ve ucuz erişim hedeflenmesi*” görüşünü paylaşanların yine anket formunu gönderen kurumların ağırlığına paralel olarak %35’ini resmi kurum, kuruluş; %17’sini özel kurum, kuruluş ve %48’ini üniversiteler paylaşmaktadır.

3.1.C.2 Fark Kontrolleri

Soru 3 için açılan 15 koda yönelik sıklıklar itibarı ile resmi ve özel kurum kuruluş ve üniversiteler arasında fark olup olmadığı ya da başka bir ifade ile grupların bağımsız olup olmadığına yönelik olarak yapılan ki-kare analizlerinde soru 3 için kurumlar arasında fark olmadığı sonucuna varılmaktadır. Bazı hücrelerde gözlemlenen sıklıkların 5’in altında olması nedeni ile likelihood ratio ölçütüne göre de yapılan test sonrası ise kurumlar arasında 0.05 yanılma düzeyinde fark olduğu sonucuna varılmaktadır.

3.1.D DİE Tarafından Üretilen Bilgiye Erişim Konusunda Beklentiler

3.1.D.1 Sıklık Oranları

Resmi kurum kuruluşların soru 4’ü yanıtız bırakma oranları %2 iken, bu soruya yanıt verenlerin %22’si “*DİE veri sunumunda sanal ortama ağırlık vermeli, internet sayfalarını sürekli olarak güncellemelidir*”, %11’i ise “*Elektronik ortama ilave olarak yayın, CD ve disket ortamında bilgi sunumuna devam etmesi*” gerektiği görüşündedir.

Özel kurum ve kuruluşlardan ise soru 4’ü cevaplanmama oranı %2’dir ve bu soruya cevap verenlerin yine büyük çoğunluğu %12 oranı ile “*DİE veri sunumunda sanal ortama ağırlık vermeli, internet sayfalarını sürekli olarak güncellemelidir*” görüşündedir. Üniversitelerde ise sorunun cevaplanmama oranı %3 olup, soruya yanıt verenlerin yine %33’ü “*DİE veri sunumunda sanal ortama ağırlık vermeli, internet sayfalarını sürekli olarak güncellemelidir*” ve %14’ü de “*Elektronik ortama ilave olarak yayın, CD ve disket ortamında bilgi sunumuna devam etmesi*” gerektiği görüşündedir.

DİE tarafından üretilen bilgiye erişim konusunda açılan kodlara göre kurumlar arasında sıklıklarda önemli bir fark olmadığı gözlenmekte olup; sıralama olarak

kurumlar itibarı ile aynı yapı görülmekle birlikte oran olarak ciddi farklılıklar da söz konusudur.

Soru 4 için açılan kodlardan en fazla yığılımın görüldüğü “DİE veri sunumunda sanal ortama ağırlık vermeli, internet sayfalarını sürekli olarak güncellemelidir” görüşünü paylaşanların yine anket formunu gönderen kurumların ağırlığına paralel olarak %33’ünü resmi kurum, kuruluş; %18’ini özel kurum, kuruluş ve %49’unu üniversiteler paylaşmaktadır.

3.1.D.2 Fark Kontrolleri

Soru 4 için açılan 14 koda yönelik sıklıklar itibarı ile resmi ve özel kurum kuruluş ve üniversiteler arasında fark olup olmadığı ya da başka bir ifade ile grupların bağımsız olup olmadığına yönelik olarak yapılan ki-kare analizlerinde soru 4 için kurumlar arasında fark olduğu sonucuna varılmaktadır. Bazı hücrelerde gözlemlenen sıklıkların 5’in altında olması nedeni ile likelihood ratio ölçütüne göre de yapılan test sonrası ise kurumlar arasında 0.05 yanılma düzeyinde fark olduğu sonucuna varılmaktadır.

3.1.E DİE Tarafından Yürütülen Çalışmaların Yöntemi Konusunda Beklentiler

3.1.E.1 Sıklık Oranları

Kurum tarafından yürütülen çalışmaların yöntemi konusunda beklentilere ilişkin olarak yöneltilen soru 5.1 her üç kurum tarafından da ciddi oranda boş bırakılan bir soru olarak görülmektedir. Resmi kurum kuruluşların soru 5.1’i yanıtızsız bırakma oranları %12 iken, bu soruya yanıt verenlerin %6’sı “DİE yöntem açısından uluslararası standartlara uyum sağlamalıdır” ve yine aynı oranda “Bilgi derlemede kullanılan yöntemler istatistiksel gelişmelerin gerisinde kalmamış olmalıdır” görüşündedir.

Özel kurum ve kuruluşlarda bu sorunun cevapsızlık oranı %6’dır. Özel kurum ve kuruluşların %3’ü yine “DİE yöntem açısından uluslararası standartlara uyum sağlamalıdır” görüşündedir.

Üniversitelerin soru 5.1’i cevaplamama oranı %13 gibi oldukça ciddi bir orandır. Üniversiteler DİE’nin çalışmalarına ilişkin yöntem konusunda %9’u “Bilgi derlemede kullanılan yöntemler istatistiksel gelişmelerin gerisinde kalmamış olmalı” ve %8’i de “DİE yöntem açısından uluslararası standartlara uyum sağlamalıdır” görüşündedir.

Soru 5.1’e her üç kurum dikkate alınarak verilen yanıtlar irdelendiğinde ise birimlerin %17’si “Bilgi derlemede kullanılan yöntemler istatistiksel gelişmelerin gerisinde kalmamış olmalı” ve “DİE yöntem açısından uluslararası standartlara uyum sağlamalıdır” görüşünde olup, %11’i ise “Çalışmaların yöntem tasarımı vb konularda üniversitelerin görüşleri alınmalı” demekte ve bunun %7’si sadece üniversite kesiminden gelmektedir.

Soru 5.1 için açılan kodlardan en fazla yığılımın görüldüğü “Bilgi derlemede kullanılan yöntemler istatistiksel gelişmelerin gerisinde kalmamış olmalı” görüşünü

paylaşanların yine anket formunu gönderen kurumların ağırlığına paralel olarak %35'ini resmi kurum, kuruluş; %13'ünü özel kurum, kuruluş ve %53'ünü üniversiteler paylaşmaktadır.

3.1.E.2 Fark Kontrolleri

Soru 5.1 için açılan 22 koda yönelik sıklıklar itibarı ile resmi ve özel kurum kuruluşlar ile üniversiteler arasında fark olup olmadığı ya da başka bir ifade ile grupların bağımsız olup olmadığına yönelik olarak yapılan ki-kare analizlerinde soru 5.1 için kurumlar arasında fark olmadığı sonucuna varılmaktadır. Bazı hücrelerde gözlemlenen sıklıkların 5'in altında olması nedeni ile likelihood ratio ölçütüne göre de yapılan test sonrası ise kurumlar arasında 0.05 yanılma düzeyinde fark olmadığı sonucuna varılmaktadır.

3.1.F DİE Tarafından Yürütülen Çalışmaların Tasarımı Konusunda Beklentiler

3.1.F.1 Sıklık Oranları

Kurum tarafından yürütülen çalışmaların tasarımı konusunda beklentilere ilişkin olarak yöneltilen soru 5.2 her üç kurum tarafından da ciddi oranda boş bırakılmış olup, üç kurum toplamında yaklaşık olarak birimlerin %50'si bu soruyu yanıtızsız bırakmıştır. Resmi kurum kuruluşların soru 5.2'yi yanıtızsız bırakma oranları %19 iken, bu soruya yanıt verenlerin %3'ü "*Örnekleme anketlerinde ileriye dönük tahmin metodlarının daha az yanılığa ile çıkarılabilmesi için ayrıntılı analiz çalışmalarının yapılması*" ve %2'si ise "*DİE tarafından yapılan çalışmalara yönelik yöntemler sempozyumlarda tartışmaya açılmalıdır*" ve yine aynı oranda "*Kullanılan yöntem ve metodolojiler gözden geçirilerek gerektiğinde yenilenmeli, analizlerin aralık ölçek düzeyinde yapılabilmesi için veriler elde edilmelidir*" görüşüne sahiptir.

Özel kurum ve kuruluşlarda bu sorunun cevapsızlık oranı %11'dir. Özel kurum ve kuruluşların %2'si "*Örnekleme yolu ile derlenen bilgilerde hedef kitle ve kullanılan tahmin yöntemi açık olarak verilmelidir*" görüşündedir.

Üniversitelerin soru 5.2'yi cevaplamama oranı %19 gibi oldukça ciddi bir orandır. Üniversiteler DİE'nin çalışmalarına ilişkin tasarım konusunda %6'sı "*İleri modern yöntemlere göre çıkarsama yapılabilmesi için ne kadar, nereden, hangi yöntem ve kaç değişken ile verinin derlenmesi gerektiği yoluna gidilmelidir*" görüşündedir.

Soru 5.2'e her üç kurum dikkate alınarak verilen yanıtlar irdelendiğinde ise birimlerin %9'u "*İleri modern yöntemlere göre çıkarsama yapılabilmesi için ne kadar, nereden, hangi yöntem ve kaç değişken ile verinin derlenmesi gerektiği yoluna gidilmelidir*" görüşündedir.

Soru 5.2 için açılan kodlardan en fazla yığılımın görüldüğü "*İleri modern yöntemlere göre çıkarsama yapılabilmesi için ne kadar, nereden, hangi yöntem ve kaç değişken ile verinin derlenmesi gerektiği yoluna gidilmelidir*" görüşünü paylaşanların yine anket formunu gönderen kurumların ağırlığına paralel olarak %25'ini resmi kurum, kuruluş; %7'sini özel kurum, kuruluş ve %68'ini üniversiteler paylaşmaktadır.

3.1.F.2 Fark Kontrolleri

Soru 5.2 için açılan 22 koda yönelik sıklıklar itibarı ile resmi ve özel kurum kuruluş ve üniversiteler arasında fark olup olmadığı ya da başka bir ifade ile grupların bağımsız olup olmadığına yönelik olarak yapılan ki-kare analizlerinde soru 5.2 için kurumlar arasında fark olduğu sonucuna varılmaktadır. Bazı hücrelerde gözlemlenen sıklıkların 5'in altında olması nedeni ile likelihood ratio ölçütüne göre de yapılan test sonrası ise kurumlar arasında 0.05 yanılma düzeyinde fark olduğu sonucuna varılmaktadır.

3.1.G DİE Tarafından Yürütülen Çalışmaların Metodoloji Konusunda Beklentiler

3.1.G.1 Sıklık Oranları

Kurum tarafından yürütülen çalışmaların tasarımı konusunda beklentilere ilişkin olarak yöneltilen soru 5.3 her üç kurum tarafından da ciddi oranda boş bırakılmış olup üç kurum toplamında yaklaşık olarak birimlerin %50'si soruyu yanıtızsız bırakmıştır. Resmi kurum kuruluşların soru 5.3'ü yanıtızsız bırakma oranları %18 iken, bu soruya yanıt verenlerin %6'sı "*DİE yöntem açısından uluslararası standartlara uyum sağlamalıdır*" ve %3'ü "*Birden fazla kaynak ile derlenen verilerin güvenilirliği kontrol edilmelidir*" ve yine %3'ü "*Bilgi derlemede kullanılan yöntemler istatistiki gelişmelerin gerisinde kalmamış olmalıdır*" görüşüne sahiptir.

Özel kurum ve kuruluşlarda bu sorunun cevapsızlık oranı %11'dir. Özel kurum ve kuruluşların %2'si "*DİE yöntem açısından uluslararası standartlara uyum sağlamalıdır*" ve %2'si "*Kullanılan yöntem ve metodolojiler gözden geçirilerek gerektiğinde yenilenmeli, analizlerin aralık ölçek düzeyinde yapılabilmesi için veriler elde edilmelidir*" görüşünü paylaşmaktadır.

Soru 5.3'e her üç kurum dikkate alınarak verilen yanıtlar irdelendiğinde ise birimlerin %16'sı "*DİE yöntem açısından uluslararası standartlara uyum sağlamalıdır*" ve %12'si de "*Bilgi derlemede kullanılan yöntemler istatistiki gelişmelerin gerisinde kalmamış olmalıdır*" görüşüne sahiptir.

Soru 5.2 için açılan kodlardan en fazla yığılımın görüldüğü "*DİE yöntem açısından uluslararası standartlara uyum sağlamalıdır*" görüşünü paylaşanların yine anket formunu gönderen kurumların ağırlığına paralel olarak %25'ini resmi kurum, kuruluş; %7'sini özel kurum, kuruluş ve %68'ini üniversiteler paylaşmaktadır.

3.1.G.2 Fark Kontrolleri

Soru 5.3 için açılan 22 koda yönelik sıklıklar itibarı ile resmi ve özel kurum kuruluş ve üniversiteler arasında fark olup olmadığı ya da başka bir ifade ile grupların bağımsız olup olmadığına yönelik olarak yapılan ki-kare analizlerinde soru 5.3 için kurumlar arasında fark olmadığı sonucuna varılmaktadır. Bazı hücrelerde gözlemlenen sıklıkların 5'in altında olması nedeni ile likelihood ratio ölçütüne göre de yapılan test sonrası ise kurumlar arasında 0.05 yanılma düzeyinde fark olduğu sonucuna varılmaktadır.

4. SONUÇ ve NERLER

A. Soru Detayında zet Yorumlar

Resmi ve özel kurum, kuruluş ile niversitelerin DE hakkındaki görüş ve beklentilerini öğrenebilmek amacı ile uygulanan bu anket çalışmasında posta yolu ile gönderilen 760 formdan 316'sı geri gönderilmiştir. Gönderilen bu 316 anket formunun %34' resmi kurum, kuruluşlara, %19'u özel kurum, kuruluşlara ve %47'si de niversite kesimine aittir.

Soru ayırımında verilen yorumlardan ilk üç sırada yer alan her üç birimde yığılımın olduğu görüşler zet olarak aşağıda verilmiştir:

1. SORU 1 İÇİN: DE HAKKINDA GENEL GöRüşLER

Tüm birimler dikkate alındığında, DE hakkında genel görüşler için açılan kodlara ait oran byklğne göre ilk üç sırada yer alan görüşler aşağıdaki biçimde özetlenebilir:

Sıra No	Oran	Kod	Açıklaması
1	34	1	DE sosyal, ekonomik, kültürel, sağlık, eğitim vb alanlarda bilimsel yöntemlerle veriler derleyerek topluma yol gösteren koordinatör bir kurumdur
2	23	2	DE lkemizin bilgi ihtiyacını karşlayan, ağdaş, atılımcı bir yapı içinde olan ulusal kuruluştur
3	21	3	DE veriler derleyen, işleyen ve değerlendirerek resmi bilgiler sağlayan yegane kurumdur

2. SORU 2 İÇİN: DE'YE TAVSİYE ve NERLER

Tüm birimler dikkate alındığında, DE hakkında genel görüşler için açılan kodlara ait oran byklğne göre ilk üç sırada yer alan görüşler aşağıdaki biçimde özetlenebilir:

Sıra No	Oran	Kod	Açıklaması
1	18	5	DE'nin makro ve mikro boyutlu serilerin kapsamını genişleterek geçmiş yıllar ile birlikte bir bütün olarak web sitesinde sunmalıdır
2	17	1	DE teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek kullanmalıdır
3	15	13	Tüm sektörlerin verileri güvenilir biçimde elde etmesinde DE koordinatör işlevi görmelidir

3. SORU 3 İÇİN: DİE TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN FAALİYETLER KONUSUNDA BEKLENTİLER

Tüm birimler dikkate alındığında, DİE hakkında genel görüşler için açılan kodlara ait oran büyüklüğüne göre ilk üç sırada yer alan görüşler aşağıdaki biçimde özetlenebilir:

Sıra No	Oran	Kod	Açıklaması
1	36	7	Detaylı bilgi-veri, güvenilir bilgi-veri, yeni bilgi-veri ve bilgiye kolay ucuz erişim hedeflenmelidir
2	20	5	DİE iller düzeyinde veritabanı oluşturmalı, verilerde içerik, metodoloji konusunda süreklilik sağlanmalıdır
3	15	3	Yakalamış olduğu uluslar arası standardı diğer kurumlarla paylaşarak yön verici olmalıdır

4. SORU 4 İÇİN: DİE TARAFINDAN ÜRETİLEN BİLGİYE ERİŞİM KONUSUNDA BEKLENTİLER

Tüm birimler dikkate alındığında, DİE hakkında genel görüşler için açılan kodlara ait oran büyüklüğüne göre ilk üç sırada yer alan görüşler aşağıdaki biçimde özetlenebilir:

Sıra No	Oran	Kod	Açıklaması
1	67	1	DİE veri sunumunda sanal ortama ağırlık vermeli, internet sayfalarını sürekli olarak güncellemelidir
2	28	2	Elektronik ortama ek olarak yayın, CD ve disket ortamında bilgi sunumuna devam etmelidir
3	23	3	Elektronik ortamda çok daha etkin arama mekanizması geliştirilmelidir

5. SORU 5.1 İÇİN: DİE TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALARIN YÖNTEMİ KONUSUNDA BEKLENTİLER

Tüm birimler dikkate alındığında, DİE hakkında genel görüşler için açılan kodlara ait oran büyüklüğüne göre ilk üç sırada yer alan görüşler aşağıdaki biçimde özetlenebilir:

Sıra No.	Oran	Kod	Açıklaması
1	17	1	Bilgi derlemede kullanılan yöntemler istatistiki gelişmelerin gerisinde kalmamış olmalıdır
2	17	6	DİE yöntem açısından uluslararası standartlara uyum sağlamalıdır
3	11	10	Kullanılan yöntem ve metodolojiler gözden geçirilerek gerektiğinde yenilenmeli, analizlerin aralık ölçek düzeyinde yapılabilmesi için veriler elde edilmelidir

6. SORU 5.2 İÇİN: DİE TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALARIN TASARIMI KONUSUNDA BEKLENTİLER

Tüm birimler dikkate alındığında, DİE hakkında genel görüşler için açılan kodlara ait oran büyüklüğüne göre ilk üç sırada yer alan görüşler aşağıdaki biçimde özetlenebilir:

Sıra No	Oran	Kod	Açıklaması
1	9	13	İleri modern yöntemlere göre çıkarsama yapılabilmesi için ne kadar, nereden, hangi yöntem ve kaç değişken ile verinin derlenmesi gerektiği yoluna gidilmelidir
2	9	14	Sosyal araştırmalar için non-parametrik tahminler kullanılmalıdır
3	8	16	Örnekleme anketlerinde ileriye dönük tahmin metodlarının daha az yanılı ile çıkarılabilmesi için ayrıntılı analiz çalışmaları yapılmalıdır

7. SORU 5.3 İÇİN: DİE TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALARIN METODOLOJİSİ KONUSUNDA BEKLENTİLER

Tüm birimler dikkate alındığında, DİE hakkında genel görüşler için açılan kodlara ait oran büyüklüğüne göre ilk üç sırada yer alan görüşler aşağıdaki biçimde özetlenebilir:

Sıra No	Oran	Kod	Açıklaması
1	16	6	DİE yöntem açısından uluslararası standartlara uyum sağlamalıdır
2	12	1	Bilgi derlemede kullanılan yöntemler istatistiki gelişmelerin gerisinde kalmamış olmalıdır
3	10	10	Kullanılan yöntem ve metodolojiler gözden geçirilerek gerektiğinde yenilenmeli, analizlerin aralık ölçek düzeyinde yapılabilmesi için veriler elde edilmelidir

B. Resmi Ve Özel Kurum, Kuruluş Ve Üniversitelerin Kuruma Yönelik Spot Önerileri

Bu bölümde 3.A alt bölümünde özellikle resmi ve özel kurum, kuruluş ve üniversitelerin DİE'ye yönelik olarak sıklık açısından yığılma gösteren kodlar ve bunlara ait açıklamalar üzerinde ayrıntılı olarak durulmuştur. Bu bölümde ise DİE'nin ileriye yönelik hedeflerini gerçekleştirmesinde önemli olabilecek teknik, yöntem, uygulama, metodoloji ve tasarıma ilişkin çarpıcı öneriler verilmiştir.

DİE HAKKINDA GENEL GÖRÜŞLER

- ☞ Globalleşen dünya dengeleri göz önüne alındığında, bilgi günümüzün en değerli olgusu haline gelmiştir. Ülkemizin sürüp giden bu güç dengeleri savaşında kendi yerini bulabilmesi ve koruyabilmesi için kendine ait bilgileri analiz edip, işleyerek ortaya koyması açısından DİE'ye önemli görevler düşmektedir.
- ☞ Türkiye "Bilgi Toplumu" olma yönündeki dönüşümün gereklerine bugün daha duyarlı olmak zorundadır. Bu dönüşümü sağlayacak en önemli kurumlardan birisi de DİE olmalıdır.
- ☞ DİE istatistik adına Türkiye'de çeşitli kurumlar tarafından üretilen istatistiki bilgiler hakkında görüş bildirmek, yorum yapmak ve katkıda bulunmak misyonunu üstlenmeli, ürettiği bilgiler gereği diğer kuruluşlarla uyum içinde çalışmalıdır.
- ☞ Türkiye'de tek istatistiki kurum olan DİE gelişen bilişim teknolojilerine ayak uydurmalı ve gerekli kurumlar ile sinerji oluşturarak özel ve kamu sektörünün hızlı bilgi istemlerine cevap vermelidir.
- ☞ DİE kendini etkin bir şekilde kamuoyuna tanıtmalıdır.

DİE'YE TAVSİYE ve ÖNERİLER

- ☞ DİE disiplinlerarası bilimsel etkileşimleri, çalışmalarını takip ve teşvik etmelidir.
- ☞ İstatistiki çalışmaların temelini veri oluşturduğuna göre, var olan verilerin sağlıklı olup olmadığı, Enstitüde kullanılan verilerin diğer kullanılan kaynaklardaki verilerle paralellik sağlayıp sağlamadığı, kurum ve kuruluşların verileri kullanılırken istatistiki veri olup olmadığı araştırılmalıdır.
- ☞ Tüm dünyadaki globalleşme faaliyetleri dikkate alındığında bilginin paylaşımında gerek ulusal gerekse uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliğinin geliştirilmesine daha fazla önem verilmelidir.
- ☞ Metaveri ve metamodel konusunda çağdaş bilimsel gelişmeler yakalanmalıdır.
- ☞ Enstitünün istatistik konusunda ulusal otorite olma konumunun güçlendirilmesi, sadece istatistik üretimi açısından değil, değerlendirme yöntemleri ve ulusal ölçekte yol gösterici etkinliğe kavuşturulması açısından da ele alınmalıdır.

- ✎ DİE'de öncelikle üniversite öğretim üyeleri, karar verici Devlet ve Özel Kurum ve Kuruluşların araştırma yetkililerinden oluşan Bilimsel Danışma Kurulu oluşturulmalıdır.
- ✎ DİE, derlediği verileri çok kısa süre içerisinde elektronik ortama aktaracak bir kurum içi Veri Denetleme Kurulu oluşturmalıdır.
- ✎ DİE bünyesinde Araştırma Destekleme Kurulu yapılandırarak üniversite ve bazı araştırma kuruluşlarına kurumun rutin veri toplama alanları dışında kalan ve gereksinim duyulan alanlardaki araştırmalara proje biçiminde destek vermesi sağlanmalıdır.
- ✎ Ülkemizin ekonomik ve sosyal haritasını yansıtan veriler imkan dahilinde tüm kesimlerin bilgilendirilmesi açısından sık periyotlar halinde yayınlanmalıdır.
- ✎ Kalkınmada bilginin lokomotif unsur olması nedeni ile DİE kamuda çağdaşlaşma çalışmalarının öncülerinden olmalıdır. Ekonomi ile tüm bilgilerin derlenmesi ve tutarlı bir şekilde sunulması sorumluluğu DİE'de merkezileşmelidir.
- ✎ Bilgi derleme yöntemleri ile ilgili olarak ülkemizde düzenlenen tüm anket ve araştırmalar için standart bir "veri toplama yöntemi kataloğu" oluşturulmalıdır.
- ✎ Kurum ve kuruluşların bilgi talebi ile DİE'nin bilgi arzı arasındaki ilişki ve hassas denge gözetilmelidir.
- ✎ Uzaktan algılama ve teknoloji ağırlıklı bilgi sistemlerinin geliştirilmesinde yarar vardır.
- ✎ DİE'de ne tür çalışmalar yapıldığını içeren bir kitapçık çıkarılması faydalıdır.
- ✎ Ülke çapındaki istatistik yayınların yanında çoklu öğeleri eğitim, sağlık, hukuk vb kapsayan illere/ bölgelere özgü yayınlar yapılmalıdır. Türkiye'de veri üretimi konusunda kargaşa yaratan durumlar için DİE'nin liderliğinde birincil veri üreticilerinin bir araya gelerek bir veri kodlama sistemi oluşturulmalıdır.

DİE TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN FAALİYETLERE YÖNELİK BEKLENTİLER

- ✎ Günümüze kadar belirlenmiş tanımlar ile iktisadi, sosyal ve kültürel şartların değişmesi ile ortaya çıkan yeni tanımlar çerçevesi içerisinde ülkemizde rahatça anlaşılabilir ve kullanılabilir olmanın ötesinde global normlara da uyum sağlanmalıdır.
- ✎ Bölge Müdürlüklerinin kurumu daha iyi tanıtmaları gerekmektedir.
- ✎ Bilgi çağı olarak adlandırılan yeni yüzyılın istatistiksel düşünce ile yakalamak mümkün olacaktır. Ulusal Veri konseyi adı altında bir kurumsal oluşuma önderlik edilmelidir.
- ✎ DİE'den beklenebilecek bir husus da sadece veri alt yapısı oluşturarak değil aynı zamanda alternatif modeller de üreterek makro boyutta karar verme sürecinde olan kurum ve kuruluşlara destek sağlamasıdır.
- ✎ Eğilim anketi çalışmalarına ağırlık verilmesi, üretici ve tüketici beklentilerini yansıtan verilerin üretilmesi.

DİE TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALARIN YÖNTEMİ, TASARIMI ve METODOLOJİSİNE YÖNELİK BEKLENTİLER

- ✎ Yayınlanan istatistiki bilgilerin salt rakama dayalı olmasından çok yorumlanmış ve görsel içerikli olması kullanıcılar açısından çok yararlı olup, bilgilerin kullanımını da artıracaktır.
- ✎ Gelişmiş bilgi işlem, dağıtım teknikleri ve teknolojileri aracılığı ile toplanan verilerin kamu ve özel sektör için farklı medyalar ve yararlandırma politikaları ile kullanıma sunulması önem arz etmektedir.
- ✎ DİE'de düzenlenen konferans, seminer ve panel gibi faaliyetlerde sunulan tebliğ ve bildirimlere de güncel ve hızlı bir biçimde ulaşılabilir duruma gelinmelidir. Elektronik ortamda saklanan ve kullanıma sunulan bilgi ve elektronik arşiv hacmi artırılmalıdır.
- ✎ Resmi kayıtların uzun vadede sayımların yerini alması planları yapılmalıdır.
- ✎ Kurum tarafından gerçekleştirilecek çalışmalara ilişkin görüşlerin belirlenmesi amacı ile kullanılacak yöntemler sempozyumlarda tartışmaya açılabilir.
- ✎ Her sayım ve anket çalışmasının bir kontrol anketi ile kalite kontrolü yapılmalıdır.
- ✎ Anket formlarının hazırlanması sırasında elde edilen bilgilerin hangi amaca yönelik olduğu belirlenmeli, gereğinden fazla bilgi derlenmemeli, gereksiz ve elde edilmesi zor bilgiler çıkarılmalıdır.

KAYNAKLAR

- Council of American Survey Research Organizatinos, Advancing the Business of Research, "CASRO Code of Standards and Ethics for Survey Research".*
- COMSHARE, *"Comshare Survey of Top Finance Executives Reveals Missing Link Between Planning and Performance Management, Corporate Culture is Major Barrier to Improving Planning and Management Process"*, 2002.
- HELMİG, G., INGALLS, G., MENDELSON, J., SPECKER, M., *"Data Center User Survey Results"*, 2001.
- YEĞENOĞLU, Ö., *Kamuoyu Yoklamalarının Güvenirliği, Seçimlere Etkisi ve Yasal Düzenlemesi*, Ankara, 1988.
- GREENFIELD, T., *"Research Methods: Guidance for Postgraduated"*, New York, 1996.
- MOSER, S.C., KALTON G., *"Survey Methods in Social Investigation"*, 2nd ed., London Heinemann Educational Books, 1979.
- "The NORC General Social Survey Questions and Answers"*, Chicago: NORC, 1994.
- JAMES, A. Davis and Tom W. Smith *"The NORC General Social Survey: A User's Guide"*, Newbury Park, California Sepe Publications 92.
- SMİTH, T.W., BRADLEY, J. A. and RANCESTER, R., *"Annotated Bibliography of Papers Using the General Social Surveys"*, 11th Edition Chicago: NORC, 1996.

- SMİTH, T.W., "*Happiness Time Trends, Seasonal Variations, Inter Survey Differences and Other Mysterics*", 1978.
- SMİTH, T. W. "A Compendium of Trends, on General Social Survey Questions", 1980.
- STEPHENSON, C.B., "Weighting the General Social Surveys for Bias Relating to Household Size", 1978.
- PETERSON, B.L., "Confidence, Categories and Confusion", 1985.
- SMİTH, T.W., "Recaling Attitudes: An Analysis of Restrospective Questions on the 1982 General Social Survey", 1984.
- AKGÜN, A., "Tıbbi Alanlarda SPSS Uygulamaları".

State Institute of Statistics' Vision by Government And Private Agencies and Universities

ABSTARCT

In this paper, Prime Minister State Institute of Statistics' vision by government and private agencies and universities is tried to analyse. Especially, data collecting, management, dissemination, coverage, target and indication sides are involved and by different agencies' valuation are taken into account. For the future application and data compiling stages, this kind of glances and proposals will be very important to revising studies.

Key Words: *Arrival of information, method, methodology, design, target population, analysis unit, expectation from the activities.*

SORULARA GÖRE SIKLIK TABLOLARININ OLUŞTURULMA BİÇİMİ

SORU KODU	RESMİ KURUM	ÖZEL KURUM	ÜNİVERSİTE	SATIR TOPLAMI
S1_1	43- %13.6	12- %3.8	51- %16.1	106- %33.5
S1_2	21- %6.6	17- %5.4	33- %10.4	71- %22.5
S1_3	27- %8.5	13- %4.1	25- %7.9	65- %20.6
S1_4	17- 5.4	6- %1.9	17- %5.4	40- %12.7
S1_5	14- %4.4	7- %2.2	11- %3.5	32- %10.1
S1_6	9- %2.8	7- %2.2	11- %3.5	27- %8.5
S1_7	7- %2.2	3- %0.9	14- %4.4	24- %7.6
S1_8	13- %4.1	7- %2.2	6- %1.9	26- %8.2
S1_9	12- %3.8	5- %1.6	5- %1.6	22- %7.0
S1_10	6- %1.9	0- %0	6- %1.9	12- %3.8
S1_11	9- %1.9	2- %0.6	8- %2.5	16- %5.1
S1_12	15- %4.7	4- %1.3	5- %1.6	24- %7.6
S1_13	12- %3.8	4- %1.3	10- %3.2	26- %8.2
S1_14	4- %1.3	2- %0.6	6- %1.9	12- %3.8
S1_15	11- %3.5	9- %2.8	40- %12.7	60- %19.0
S1_16	5- %1.6	1- %0.3	3- %0.9	9- %2.8
KOLON TOPLAMI	109- %34.5	60- %19.0	147- %46.5	316- %100.0

AÇIKLAMA: TABLO İÇİNDEKİ HER HÜCREYE AİT YÜZDE DEĞERLERİ GENEL TOPLAM OLAN 316 RAKAMINA BÖLÜNMEK KOŞULU İLE ELDE EDİLMİŞTİR.

KOD LİSTESİ

SORU 1 İÇİN:

KOD	TANIMI
1	DİE sosyal, ekonomik, kültürel, sağlık, eğitim vb alanlarda bilimsel yöntemlerle veriler derleyerek topluma yol gösteren koordinatör bir kurumdur
2	DİE ülkemizin bilgi ihtiyacını karşılayan, çağdaş, atılcı bir yapı içinde olan ulusal kuruluştur
3	DİE veriler derleyen, işleyen ve değerlendirerek resmi bilgiler sağlayan yegane kurumdur
4	Teknik ve uygulama alanında uluslararası standardı yakalamış bir kurumdur
5	Türkiye'nin en yetkin bilgi bankasıdır
6	Globalleşen dünyada ülkemize ait bilgileri analiz edip, işleyerek ortaya koyması açısından DİE önemli bir kurumdur
7	Bilgi toplumuna dönüşüm sürecinde DİE önemli bir kurumdur
8	Her sektör yatırım strateji ve politikalarını oluştururken DİE verilerini kullanmaktadır
9	DİE'nin faaliyetlerini veri envanteri ve veritabanı oluşturma yönünde devam ettirmesi memnuniyet vericidir
10	DİE düzenlediği sempozyum ve toplantılar ile bilimsel çalışmalara önemli ölçüde katkı sağlamaktadır
11	DİE, kendisi dışında bilgi üreten kurumlara katkıda bulunma misyonunu üstlenmelidir
12	Kurumun son yıllardaki uluslararası standart ve bilişim teknolojisini yakından izlediği gözlenmektedir
13	DİE bilişim teknolojisine ayak uydurabilmek için kurumlara sinerji oluşturarak bilgi taleplerine süratli olarak cevap vermelidir
14	DİE kendini yeteri kadar tanıtamamaktadır
15	Diğer
16	Cevapsız

SORU 2 İÇİN:

KOD	TANIMI
1	DİE teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek kullanmalıdır
2	DİE üretmiş olduğu bilgileri ilgili kişi ve kurumlara hızlı bir şekilde sunmalıdır
3	DİE disiplinlerarası bilimsel etkileşimleri, çalışmalarını teşvik ve takip etmelidir
4	Çalışmaların yaygın ve güncellenmenin süratli biçimde yapılabilmesi için koordinasyon merkezleri kurmalıdır
5	DİE makro ve mikro boyutlu serilerin kapsamını genişleterek geçmiş yıllar ile birlikte bir bütün olarak web sitesinde sunmalıdır
6	Demografi, sağlık, sosyal ve ekonomik konularda ortak proje çalışmaları yürütmelidir
7	Kurum üniversiteler ile sıkı bir işbirliği içinde olmalıdır
8	Her alanda üretilen verinin kalite kontrolü, güvenilirliği araştırılmalıdır
9	Bilgi paylaşımında ulusal ve uluslararası kuruluşlar ile işbirliği içinde olunmalıdır
10	Hedef kitleyi bilgilendirmek için medya etkin olarak kullanılmalıdır
11	Metaveri ve metamodel konusunda çağdaş bilimsel gelişmeler yakalanmalıdır
12	Şura organizasyonuna kurum dışından katılıma önem verilmelidir
13	Tüm sektörlerin verileri güvenilir biçimde elde etmesinde DİE koordinatör işlevi görmelidir
14	DİE istatistik konusunda ulusal otorite olma konumunu güçlendirmelidir
15	DİE araştırma yetkililerinden oluşan bir Bilimsel Danışma Kurulu oluşturmalıdır
16	DİE derlediği verileri kısa sürede elektronik ortama aktarabilmek için kurum içi Veri Denetleme Kurulu oluşturmalıdır

SORU 2 İÇİN (DEVAMI):

KOD	TANIMI
17	Gereksinim duyulan alanlardaki araştırmalara proje desteği sağlamak amaçlı DİE bünyesinde Araştırma Destekleme Kurulu oluşturulmalıdır
18	AB kriterlerine uyum sağlamak üzere ulusal bilgi ağı ve veritabanı kurulmalıdır
19	Ülkemizin sosyal ve ekonomik haritasını ortaya koyacak veriler sık periyotlar halinde yayınlanmalıdır
20	Kalkınmada bilginin lokomotif unsur olması nedeni DİE kamuda çağdaşlaşma çalışmalarının öncülerinden olmalıdır
21	Tüm anket ve araştırmalar için standart bir veri toplama kataloğu oluşturulmalıdır
22	Nüfus sayımları gelişmiş ülkelerde olduğu gibi elektronik ortamda gerçekleştirilmeli ve demografik yapı çok iyi tespit edilmelidir
23	DİE tarafından anket sonuçlarının ne oranda kullanıldığı analiz edilmeli, kullanılmayanlardan vazgeçilmelidir
24	DİE ile kurumlar arası bilgi arzı ve talebi gözlenmelidir
25	Toplumsal ve ekonomik göstergelerde süreklilik sağlanmalıdır
26	Sistematik bilgi ve raporların kolay anlaşılabilir bir yapı içinde düzenli ve periyodik olarak yayımlanmasına önem verilmelidir
27	Alan uygulamasında görev alan personelin kalitesine ve eğitimine önem verilmelidir
28	Uzaktan algılama ve teknoloji ağırlıklı bilgi sistemleri geliştirilmelidir
29	Bilgi kaybının önüne geçebilmek için anket formunda yer alan sorular açıklayıcı ve net bir yapı içinde yer almalıdır
30	DİE tarafından yapılan çalışmaları açıklayan bir kitapçık çıkarılmalıdır
31	DİE liderliğinde veri üretim aşamasında ulusal bir veri kodlama sistemi oluşturulmalıdır
32	Diğer
33	Cevapsız

SORU 3 İÇİN:

KOD	TANIMI
1	Ülke genelinde yapılan çalışmalar arasında kapsam, tanım, adres vb konularda terminoloji birlikteliği sağlanmalıdır
2	DİE veri derlemenin ötesinde strateji/politika modelleri ortaya koyan ve alternatifler geliştiren bir kurum olmalıdır
3	Yakalamış olduğu uluslararası standardı diğer kurumlarla paylaşarak yön verici olmalıdır
4	Ülke koşullarına göre modife edilen tanımlar global normlara uygun olmalıdır
5	DİE iller düzeyinde veritabanı oluşturmalı, verilerde içerik, metodoloji konusunda süreklilik sağlanmalıdır
6	Anketlerin doğruluğu, güvenilirliği artırılmalıdır
7	Detaylı bilgi-veri, güvenilir bilgi-veri, yeni bilgi-veri ve bilgiye kolay-ucuz erişim hedeflenmelidir
8	Bölge Müdürlükleri kurumu iyi tanıtma misyonunu üstlenmelidir
9	DİE yapacağı çalışmaların tanıtımını etkin biçimde yapmalıdır
10	Bilgi ve verilerin elde edilme ve değerlendirme kapasitesi artırılarak, etkin bir kontrol sistemi oluşturmalıdır
11	Ulusal veri konseyi gibi ulusal bir kurum oluşumuna önderlik etmelidir
12	DİE alternatif modeller üreterek makro boyutta karar verme sürecindeki kuruluşlara destek vermelidir
13	Eğilim anketi çalışmalarına ve üretici tüketici beklentilerini yansıtan verilerin üretilmesine ağırlık verilmelidir
14	Diğer
15	Cevapsız

SORU 4 İÇİN:

KOD	TANIMI
1	DİE veri sunumunda sanal ortama ağırlık vermeli, internet sayfalarını sürekli olarak güncellemelidir
2	Elektronik ortama ek olarak, yayın, CD ve disket ortamında bilgi sunumuna devam etmelidir
3	Elektronik ortamda çok daha etkin arama mekanizması geliştirilmelidir
4	DİE'den bilgi talebinde resmi yazışma olmaksızın standart bir form ile verilere geniş perspektifte ulaşım kolaylığı sağlanmalıdır
5	DİE yaptığı çalışmaları medya kanalı ile kamuoyuna duyurmalıdır
6	DİE bilgileri salt rakama dayalı vermekten ziyade daha fazla yorumlayarak ve görsel içerikli sunmalıdır
7	Araştırma sonuçları mümkün olduğu ölçüde ilgili birimlere gönderilmelidir
8	Bölge Müdürlüklerinde de üretilen her tür bilgiye kolaylıkla erişilebilecek teknik alt yapı oluşturulmalıdır
9	Gelişmiş bilgi işlem, dağıtım teknikleri ve teknolojileri ile üretilen bilgiler kullanıcı kesiminin hizmetine sunulmalıdır
10	Kullanıcılar için bir veritabanı oluşturularak, bu sürekli olarak güncellenmelidir
11	İşletmelere kendi sektörleri ile ilgili istatistiklerin yanısıra sektör ile ilgili tebliğ ve projeler de periyodik olarak sunulmalıdır
12	DİE'de düzenlenen seminer, konferans, panel gibi faaliyetlerde sunulan bildirimler güncel ve süratli biçimde kullanıcıların hizmetine sunulmalıdır
13	Diğer
14	Cevapsız

SORU 5.1 İÇİN:

KOD	TANIMI
1	Bilgi derlemede kullanılan yöntemler istatistiki gelişmelerin gerisinde kalmamış olmalıdır
2	Çalışmaların yöntem, tasarım vb konularda üniversitelerin görüşleri alınmalıdır
3	DİE tarafından üretilecek her tür veri için bir matris oluşturulmalı ve matrisin kısa, orta ve uzun dönem projeksiyonları hazırlanmalıdır
4	Birden fazla kaynak ile derlenen verilerin güvenilirliği kontrol edilmelidir
5	Resmi kayıtlar uzun vadede sayımların yerini almalıdır
6	DİE yöntem açısından uluslararası standartlara uyum sağlamalıdır
7	Veri toplanan birim bilinçlendirilmelidir
8	DİE tarafından yapılan çalışmalara yönelik yöntemler sempozyumlarda tartışmaya açılmalıdır
9	Çalışmalarda kullanılan istatistik yöntemler hakkında düzenli seminer ve konferanslar düzenlenmelidir
10	Kullanılan yöntem ve metodolojiler gözden geçirilerek gerektiğinde yenilenmeli, analizlerin aralık ölçek düzeyinde yapılabilmesi için veriler elde edilmelidir
11	Her sayım ve anket çalışmasının bir kontrol anketi ile kalite kontrolü yapılmalıdır
12	Örnekleme yolu ile derlenen bilgilerde hedef kitle ve kullanılan tahmin yöntemi açık olarak verilmelidir
13	İleri modern yöntemlere göre çıkarsama yapılabilmesi için ne kadar, nereden, hangi yöntem ve kaç değişken ile verinin derlenmesi gerektiği yoluna gidilmelidir
14	Sosyal araştırmalar için non-parametrik tahminler kullanılmalıdır

SORU 5.1 İÇİN

KOD	TANIMI
15	Araştırma etkinliğinin artırılması amacı ile çalışmaların tasarım etkinliği, hedef boyutu, tahmin boyutu konusunda kullanılan örnekleme teknikleri açıklanmalıdır
16	Örnekleme anketlerinde ileriye dönük tahmin metodlarının daha az yanılı ile çıkarılabilmesi için ayrıntılı analiz çalışmaları yapılmalıdır
17	Kitle parametre kestirimlerinde çeşitli bölgelerde belirli tahmin metodları ile bilgiler derlenmelidir
18	Nüfus sayımları örnekleme yöntemi ile ve kalifiye personel ile yapılmalı, neden ve sonuç ilişkilerinde şeffaflık sağlanmalıdır
19	Anket formlarında yer alan sorular derlenecek bilgiler hedef ve amaca uygun olarak yer almalıdır
20	Terminoloji birlikteliği sağlanmalıdır
21	Diğer
22	Cevapsız

SORU 5.2 İÇİN:

KOD	TANIMI
1	Bilgi derlemede kullanılan yöntemler istatistiki gelişmelerin gerisinde kalmamış olmalıdır
2	Çalışmaların yöntem, tasarım vb konularda üniversitelerin görüşleri alınmalıdır
3	DİE tarafından üretilecek her tür veri için bir matris oluşturulmalı ve matrisin kısa, orta ve uzun dönem projeksiyonları hazırlanmalıdır
4	Birden fazla kaynak ile derlenen verilerin güvenilirliği kontrol edilmelidir
5	Resmi kayıtlar uzun vadede sayımların yerini almalıdır
6	DİE yöntem açısından uluslararası standartlara uyum sağlamalıdır
7	Veri toplanan birim bilinçlendirilmelidir
8	DİE tarafından yapılan çalışmalara yönelik yöntemler sempozyumlarda tartışmaya açılmalıdır
9	Çalışmalarda kullanılan istatistik yöntemler hakkında düzenli seminer ve konferanslar düzenlenmelidir
10	Kullanılan yöntem ve metodolojiler gözden geçirilerek gerektiğinde yenilenmeli, analizlerin aralık ölçek düzeyinde yapılabilmesi için veriler elde edilmelidir
11	Her sayım ve anket çalışmasının bir kontrol anketi ile kalite kontrolü yapılmalıdır
12	Örnekleme yolu ile derlenen bilgilerde hedef kitle ve kullanılan tahmin yöntemi açık olarak verilmelidir
13	İleri modern yöntemlere göre çıkarsama yapılabilmesi için ne kadar, nereden, hangi yöntem ve kaç değişken ile verinin derlenmesi gerektiği yoluna gidilmelidir
14	Sosyal araştırmalar için non-parametrik tahminler kullanılmalıdır

SORU 5.2 İÇİN

KOD	TANIMI
15	Araştırma etkinliğinin artırılması amacı ile çalışmaların tasarım etkinliği, hedef boyutu, tahmin boyutu konusunda kullanılan örnekleme teknikleri açıklanmalıdır
16	Örnekleme anketlerinde ileriye dönük tahmin metodlarının daha az yanılı ile çıkarılabilmesi için ayrıntılı analiz çalışmaları yapılmalıdır
17	Kitle parametre kestirimlerinde çeşitli bölgelerde belirli tahmin metodları ile bilgiler derlenmelidir
18	Nüfus sayımları örnekleme yöntemi ile ve kalifiye personel ile yapılmalı, neden ve sonuç ilişkilerinde şeffaflık sağlanmalıdır
19	Anket formlarında yer alan sorular derlenecek bilgiler hedef ve amaca uygun olarak yer almalıdır
20	Terminoloji birlikteliği sağlanmalıdır
21	Diğer
22	Cevapsız

SORU 5.3 İÇİN:

KOD	TANIMI
1	Bilgi derlemede kullanılan yöntemler istatistiki gelişmelerin gerisinde kalmamış olmalıdır
2	Çalışmaların yöntem, tasarım vb konularda üniversitelerin görüşleri alınmalıdır
3	DİE tarafından üretilecek her tür veri için bir matris oluşturulmalı ve matrisin kısa, orta ve uzun dönem projeksiyonları hazırlanmalıdır
4	Birden fazla kaynak ile derlenen verilerin güvenilirliği kontrol edilmelidir
5	Resmi kayıtlar uzun vadede sayımların yerini almalıdır
6	DİE yöntem açısından uluslararası standartlara uyum sağlamalıdır
7	Veri toplanan birim bilinçlendirilmelidir
8	DİE tarafından yapılan çalışmalara yönelik yöntemler sempozyumlarda tartışmaya açılmalıdır
9	Çalışmalarda kullanılan istatistik yöntemler hakkında düzenli seminer ve konferanslar düzenlenmelidir
10	Kullanılan yöntem ve metodolojiler gözden geçirilerek gerektiğinde yenilenmeli, analizlerin aralık ölçek düzeyinde yapılabilmesi için veriler elde edilmelidir
11	Her sayım ve anket çalışmasının bir kontrol anketi ile kalite kontrolü yapılmalıdır
12	Örnekleme yolu ile derlenen bilgilerde hedef kitle ve kullanılan tahmin yöntemi açık olarak verilmelidir
13	İleri modern yöntemlere göre çıkarsama yapılabilmesi için ne kadar, nereden, hangi yöntem ve kaç değişken ile verinin derlenmesi gerektiği yoluna gidilmelidir
14	Sosyal araştırmalar için non-parametrik tahminler kullanılmalıdır

SORU 5.3 İÇİN:

KOD	TANIMI
15	Araştırma etkinliğinin artırılması amacı ile çalışmaların tasarım etkinliği, hedef boyutu, tahmin boyutu konusunda kullanılan örnekleme teknikleri açıklanmalıdır
16	Örnekleme anketlerinde ileriye dönük tahmin metodlarının daha az yanılı ile çıkarılabilmesi için ayrıntılı analiz çalışmaları yapılmalıdır
17	Kitle parametre kestirimlerinde çeşitli bölgelerde belirli tahmin metodları ile bilgiler derlenmelidir
18	Nüfus sayımları örnekleme yöntemi ile ve kalifiye personel ile yapılmalı, neden ve sonuç ilişkilerinde şeffaflık sağlanmalıdır
19	Anket formlarında yer alan sorular derlenecek bilgiler hedef ve amaca uygun olarak yer almalıdır
20	Terminoloji birlikteliği sağlanmalıdır
21	Diğer
22	Cevapsız